

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

پایان نامه :

جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی تربیتی

عنوان :

بررسی دیدگاه معلمان نسبت به میزان تحقق اهداف ارزشیابی تکوینی و تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی در دانش آموزان پسر پایه سوم متوسطه شهرستان بیرجند در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷

استاد راهنما:

دکتر حسن اسدزاده

استاد مشاور:

دکتر اسماعیل سعدی پور

استاد داور:

دکتر صغری ابراهیمی قوام

پژوهشگر:

مسلم حسینی

زمستان ۱۳۸۶

سپاس:

ایزد متعال را که در سایه الطاف بی کرانش، جرعه نوش ساغر کیمیاگر تحصیل را به پایان رساندیم.

اکنون در آغاز راه با او پیمان می بندیم که تمامی زندگیمان را در راه خدمت به خلق او صرف کنیم، باشد که در این راه همچون گذشته ما را یاری فرماید.

تقدیم به پیشگاه:

والاترین انسانها و اولین مریبان زندگی ام که فرزندی آنها افتخار من است.

پدر عزیزم:

که در تمامی لحظات زندگی اش ایشار و تلاش خستگی ناپذیر را به من آموخت، آن اسطوره صبر که همه هستی ام از سایه پرمهر اوست.

نازنین مادرم:

او که سالهاست نگاه نگرانش و دعای خیرش بدرقه راهم است، سپید موی گشت تا سفیدروی باشم. همان فرشته ای که کلامش آرامش می دهد و گفتارش عشق می آموزد.

تقدیم به برادران مهربانم و خواهران عزیزم:

که محبت شان غنیمت و نوریست در یلدای شکیبای دوران تحصیلم.

تشکر و قدردانی:

سپاس وافر خداوند متعال را که توفیق درک و بهره جستن از محضر اساتید گرانقدر را به این حقیر عنایت فرمود. بدین وسیله از زحمات بیدریغ و صادقانه اساتید گرانقدر جناب آقای دکتر حسن اسدزاده به عنوان استاد راهنما و جناب آقای دکتر اسماعیل سعیدی پور به عنوان استاد مشاور و همچنین سرکار خانم دکتر صفری ابراهیمی قوام به عنوان استاد داور، کمال تشکر و قدردانی را دارم و از خداوند منان برای همه آرزوی توفیق و سعادت مسئلت می نمایم.

چکیده پژوهش:

موضوع پژوهش حاضر، بررسی دیدگاه معلمان نسبت به میزان تحقق اهداف ارزشیابی تکوینی و همچنین تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی است. جامعه پژوهش حاضر شامل کلیه دانش آموزان پسر دبیرستانهای شهرستان بیرجند و همچنین معلمان آنها در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ می باشد. نمونه مورد پژوهش در قسمت «بررسی دیدگاه معلمان نسبت به میزان تحقق اهداف ارزشیابی تکوینی» را ۷۰ معلم تشکیل می دهند که بوسیله روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند و همچنین نمونه مورد پژوهش در قسمت تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی پایانی را ۵۹ دانش آموز در دو کلاس متفاوت که بوسیله روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند، تشکیل می دهند. ابزارهای مورد استفاده در پژوهش حاضر شامل پرسشنامه محقق ساخته و نیز نمرات ارزشیابی تکوینی و نمرات ارزشیابی پایانی دانش آموزان می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده های پژوهش از روشهای محاسبه درصد، فراوانی، آزمون t و ضریب همبستگی پیرسون، به تناسب استفاده شد.

نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان داد که تمامی اهداف ارزشیابی تکوینی که شامل «بازخورد به معلم» «بازخورد به دانش آموز» «بازخورد به والدین» «تقویت اعتماد به نفس» «تحکیم آموخته ها» و «افزایش تلاش» می باشد از نظر معلمان تحقق یافته اند و همچنین بیشترین و کمترین میزان تحقق به ترتیب مربوط به هدف «تحکیم آموخته ها» و هدف «بازخورد به والدین» می باشد. و بین نمرات ارزشیابی تکوینی شفاهی و نمرات ارزشیابی پایانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. و همچنین بین نمرات ارزشیابی تکوینی کتبی و نمرات ارزشیابی پایانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین تاثیر روش ارزشیابی تکوینی کتبی در افزایش نمرات ارزشیابی پایانی دانش آموزان بیشتر از روش ارزشیابی تکوینی شفاهی می باشد.

فهرست مطالب :

صفحه	عنوان
ت	سیاس و تقدیم
ث	تشکر و قدردانی
ج	چکیده پژوهش
ح	فهرست مطالب
ز	فهرست جداول
س	فهرست نمودارها
۱	فصل اول: طرح پژوهش
۲	مقدمه
۳	بیان مساله
۵	اهمیت و ضرورت پژوهش
۶	اهداف پژوهش
۶	هدف کلی
۶	اهداف جزئی
۷	سوالات پژوهش
۷	متغیرهای پژوهش
۸	تعاریف نظری متغیرها
۹	تعاریف عملیاتی
۱۱	خلاصه ای از مطالب ارائه شده در این فصل

۱۲	فصل دوم: ادبیات و پیشینه پژوهش
۱۳	مقدمه
۱۴	تعاریف ارزشیابی
۱۸	تاریخچه ارزشیابی
۲۱	مقایسه ارزشیابی با چند مفهوم دیگر
۲۱	ارزشیابی و اندازه گیری
۲۳	ارزشیابی و پژوهش
۲۶	اهمیت و ضرورت ارزشیابی آموزشی
۲۷	اهداف ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
۳۰	انواع ارزشیابی
۳۰	انواع ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده
۳۰	ارزشیابی وابسته به ملاک
۳۱	ارزشیابی وابسته به هنجار
۳۱	انواع ارزشیابی با توجه به زمان و هدف مورد استفاده
۳۲	ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین
۳۳	ارزشیابی تکوینی
۳۳	تعاریف ارزشیابی تکوینی
۳۵	ویژگیها و اهداف ارزشیابی تکوینی
۳۹	ارزشیابی تشخیصی
۴۰	ارزشیابی تراکمی یا پایانی

۴۳	روشهای مختلف ارزشیابی
۴۳	ارزشیابی از طریق مشاهده
۴۶	مزایا و محدودیت های روش مشاهده
۴۸	ارزشیابی از طریق انجام کار
۴۸	ارزشیابی از طریق آزمون شفاهی
۵۱	محاسن روش ارزشیابی شفاهی
۵۲	محدودیت های روش ارزشیابی شفاهی
۵۳	ارزشیابی از طریق آزمون کتبی
۵۴	محاسن روش ارزشیابی کتبی
۵۵	محدودیت های روش ارزشیابی کتبی
۵۶	انواع آزمون کتبی
۵۶	آزمونهای عینی
۵۷	آزمون صحیح و غلط
۵۷	آزمون جور کردنی
۵۷	آزمون چند گزینه ای
۵۸	آزمونهای غیر عینی
۵۸	آزمون گسترده پاسخ
۵۹	آزمون محدود پاسخ
۵۹	آزمون کوتاه پاسخ
۵۹	آزمونهای میزان شده

۶۰	آزمونهای معلم ساخته
۶۱	محاسن و محدودیت های روشهای مختلف ارزشیابی کتبی
۶۲	مروری بر پژوهشهای گذشته
۶۲	پژوهشهای داخلی
۷۲	پژوهشهای خارجی
۷۸	جمع بندی فصل دوم
۸۰	فصل سوم: روش پژوهش
۸۱	مقدمه
۸۱	جامعه آماری
۸۱	نمونه و روش نمونه گیری
۸۲	ابزار و روش گردآوری داده ها
۸۳	پرسشنامه
۸۳	روش نمره گذاری
۸۳	روایی
۸۳	پایایی
۸۴	طرح پژوهش
۸۵	روش اجرای پژوهش
۸۶	روش تجزیه و تحلیل داده ها
۸۶	خلاصه ای از مطالب ارائه شده در این فصل

۸۷..... **فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها**

۸۸..... مقدمه

۸۸..... یافته های مربوط به سوال اول پژوهش

۱۰۹..... یافته های مربوط به سوال دوم پژوهش

۱۱۰..... یافته های مربوط به سوال سوم پژوهش

۱۱۱..... یافته های مربوط به سوال چهارم پژوهش

۱۱۲..... خلاصه ای از مطالب ارائه شده در این فصل

۱۱۳..... **فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری**

۱۱۴..... مقدمه

۱۱۴..... بحث و نتیجه گیری

۱۱۵..... بحث و بررسی درباره نتایج سوال اول پژوهش

۱۲۴..... بحث و بررسی درباره نتایج سوال دوم پژوهش

۱۲۵..... بحث و بررسی درباره نتایج سوال سوم پژوهش

۱۲۶..... بحث و بررسی درباره نتایج سوال چهارم پژوهش

۱۲۸..... محدودیت های پژوهش

۱۲۸..... پیشنهادات

۱۳۰..... **منابع**

۱۳۱..... منابع داخلی

۱۳۷..... منابع خارجی

۱۴۱..... **پیوست**

فهرست جداول:

عنوان :	صفحه
جدول ۱-۲: مقایسه ارزشیابی و پژوهش	۲۵
جدول ۱-۳: محاسبه آلفای کرونباخ برای کل مقیاس و خرده مقیاسها	۸۴
جدول ۱-۴: فراوانی و درصد گزینه های سوالات مربوط به هدف بازخورد به معلم	۸۹
جدول ۲-۴: فراوانی و درصد گزینه های سوالات مربوط به هدف بازخورد به دانش آموز	۹۱
جدول ۳-۴: فراوانی و درصد گزینه های سوالات مربوط به هدف بازخورد به والدین	۹۳
جدول ۴-۴: فراوانی و درصد گزینه های سوالات مربوط به هدف تقویت اعتماد به نفس	۹۵
جدول ۵-۴: فراوانی و درصد گزینه های سوالات مربوط به هدف تحکیم آموخته ها	۹۷
جدول ۶-۴: فراوانی و درصد گزینه های سوالات مربوط به هدف افزایش تلاش	۹۹
جدول ۷-۴: مقادیر t مربوط به تحقق هدف بازخورد به معلم	۱۰۳
جدول ۸-۴: مقادیر t مربوط به تحقق هدف بازخورد به دانش آموز	۱۰۴
جدول ۹-۴: مقادیر t مربوط به تحقق هدف بازخورد به والدین	۱۰۵
جدول ۱۰-۴: مقادیر t مربوط به تحقق هدف تقویت اعتماد به نفس	۱۰۶
جدول ۱۱-۴: مقادیر t مربوط به تحقق هدف تحکیم آموخته ها	۱۰۷
جدول ۱۲-۴: مقادیر t مربوط به تحقق هدف افزایش تلاش	۱۰۸
جدول ۱۳-۴: ضریب همبستگی نمرات ارزشیابی تکوینی شفاهی و نمرات ارزشیابی پایانی	۱۰۹
جدول ۱۴-۴: ضریب همبستگی نمرات ارزشیابی تکوینی کتبی و نمرات ارزشیابی پایانی	۱۱۰
جدول ۱۵-۴: مقایسه نمرات پایانی دو کلاس از طریق آزمون T مستقل	۱۱۱

فهرست نمودارها :

عنوان:

صفحه

- نمودار ۱-۴: درصد پاسخ دهندگان به گزینه های سوالات هدف بازخورد به معلم ۹۰
- نمودار ۲-۴: درصد پاسخ دهندگان به گزینه های سوالات هدف بازخورد به دانش آموز ۹۲
- نمودار ۳-۴: درصد پاسخ دهندگان به گزینه های سوالات هدف بازخورد به والدین ۹۴
- نمودار ۴-۴: درصد پاسخ دهندگان به گزینه های سوالات هدف تقویت اعتماد به نفس ۹۶
- نمودار ۵-۴: درصد پاسخ دهندگان به گزینه های سوالات هدف تحکیم آموخته ها ۹۸
- نمودار ۶-۴: درصد پاسخ دهندگان به گزینه های سوالات هدف افزایش تلاش ۱۰۰
- نمودار ۷-۴: درصد مربوط تحقق اهداف ارزشیابی تکوینی از دیدگاه معلمان ۱۰۱

فصل اول

طرح پژوهش

مقدمه:

انسان در زندگی روزمره خود با استفاده از عقل سلیم و با اتکا به تجارب خود همواره در حال ارزشیابی^۱ است و اصولاً هر انتخابی، مستلزم نوعی ارزشیابی می باشد. یکی از متداولترین حوزه های کاربرد ارزشیابی، بکار گیری آن در فرایند آموزش می باشد. با این همه باید اذعان کرد که تا کنون بهره ای که از ارزشیابی در این زمینه گرفته شده است، بسیار محدود بوده و روشهای که در آن بکار رفته است، بسیار نارسا بوده است. زیرا از این فن منحصرأ برای انتخاب کسانی که باید فرصت ارتقا به کلاس بالاتر و ادامه تحصیل پیدا کنند، استفاده شده است (بلوم^۲ و همکاران، ۱۹۷۱، ترجمه کظیمی، ۱۳۵۵).

با گسترش مباحث جدید در ارزشیابی این مساله مورد توجه قرار گرفته است که ارزشیابی نباید تنها به نتایج آموزشی اکتفا کند، بلکه باید فرایند ها، راهبردها و اهداف را نیز در نظر بگیرد. ارزشیابی در مفهوم جدید خود به عنوان جزئی از فرایند تعلیم و تعلم و وسیله مناسبی برای اصلاح هدفها، برنامه ها و شیوه های تدریس در جریان آموزش شناخته شده است. این نوع ارزشیابی، ارزشیابی تکوینی^۳ (در برخی موارد نیز ارزشیابی مستمر نامیده می شود) نام دارد (نو^۴، ۱۹۹۵). با توجه به پیامدهای مهمی که ارزشیابی مذکور در فرایند یادگیری و تدریس به همراه دارد، آموزش و پرورش ایران در سالهای اخیر به آن توجه خاصی نموده است. بنابراین، موسساتی که عهده دار تعلیم و تربیت معلمان هستند در صورت عدم به کارگیری این نوع ارزشیابی از سوی آنان، باید تلاش کنند تا با فراهم آوردن فرصت های مناسب جهت آموزش آن، زمینه را برای تحقق سریعتر و بهتر پیامدهای این نوع ارزشیابی فراهم سازند.

^۱ - Evaluation

^۲ - Bloom

^۳ - Formative evaluation

^۴ - Nevo

بیان مسأله:

قضاوت در مورد میزان پیشرفت تحصیلی^۱ و بهره‌وری بیشتر از منابع آموزش و پرورش به نتایج آزمونها متکی است و امتحانات میزان دستیابی به اهداف آموزش و پرورش را معلوم و مشخص می‌نماید. از آنجایی که هدف آموزش و پرورش ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار فراگیران است، هدف ارزشیابی، اندازه‌گیری و سنجش میزان این تغییرات است به طوری که می‌توان گفت یکی از اساسی‌ترین موضوع‌های آموزش و پرورش چگونگی ارزشیابی می‌باشد. ارزشیابی به سه دسته تقسیم می‌شود که عبارتند از ارزشیابی قبل از فرایند یاددهی - یادگیری، ارزشیابی در جریان فرایند یاددهی - یادگیری، ارزشیابی پایان فرایند یاددهی - یادگیری.

ارزشیابی تکوینی در ضمن جریان آموزش معلم بر یادگیری دانش آموزان و دانشجویان به اجرا در می‌آید. هدف از ارزشیابی تکوینی، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری دانش آموزان و دانشجویان برای تعیین نقاط قوت و ضعف آنان و نیز تشخیص مشکلات روش آموزشی معلم است. این ارزشیابی در طول دوره‌ی آموزشی یعنی زمانی که فعالیت آموزشی معلم هنوز در جریان است انجام می‌شود (سیف، ۱۳۸۳).

چنانچه معلم قادر باشد کیفیت تدریس را در حد مطلوب نگه دارد و در حالی که آموزش در جریان است و با گرفتن آزمونهای تکوینی، انگیزش و بازخورد مناسب را در اختیار دانش آموزان قرار دهد. سبب خواهد شد تا از تفاوت‌های فردی بین دانش آموزان کاسته شود و مطالب درسی در حد تسلط مطلوبی فرا گرفته شوند. علاوه بر این، رساندن دانش آموز به سطح مطلوب از تکالیف شناختی موجب خواهد شد تا بر ویژگیهای عاطفی او (انگیزش و نگرش) نیز تاثیر بگذارد و او را برای پذیرش تکالیف جدید یادگیری آماده تر سازد (سپاسی، ۱۳۷۸).

^۱ . Academic (Scholastic) achievement

از بین انواع ارزشیابیها (تشخیصی^۱، تکوینی^۲، تراکمی^۳) ارزشیابی تکوینی نقش اساسی در آگاه ساختن «دانش آموزان» از میزان یادگیری در ابعاد مختلف (دانش، مهارت، نگرش)، «اولیا» از نحوه پیشرفت دانش آموزان و «معلم» از اشکالات فرایند تدریس، دارد. همچنین توجه به رویکردهای جدید در ارزشیابی های مستمر، آزمونهای عملکردی تکالیف و فعالیتهای خارج از کلاس مرتبط با درس، توجه به ارائه بازخوردهای اصلاحی به دانش آموزان در جریان یادگیری را در کنار ارائه نمرات پایانی آشکار کرده است. (کرد، ۱۳۸۱)

نظام امتحان و ارزشیابی در مدارس ایران تا چند سال گذشته تنها بر ارزشیابی پایانی استوار بوده است. بدین صورت که هر سال در موقع معینی طبق آئین نامه های مشخصی از دانش آموزان امتحاناتی به عمل می آمد و بدین ترتیب سرنوشت تحصیلی آنها تعیین می شد (شعاری نژاد، ۱۳۶۸) به دنبال بازبینی های صورت گرفته در مورد ارزشیابی دانش آموزان و ورود ارزشیابی تکوینی در آموزش و پرورش بسیاری از کشورها، توجه مسئولان آموزش و پرورش ایران نیز به این مساله معطوف گردید و طبق آئین نامه آموزشی دوره سه ساله متوسطه (۱۳۷۹)، معلمان موظف شدند علاوه بر ارزشیابی پایانی در طی سال تحصیلی از دانش آموزان خود، ارزشیابی تکوینی نیز به عمل آورند. این ارزشیابی به طور مستمر و به شیوه های گوناگون مانند آزمونهای کتبی، شفاهی، عملی، بررسی تکالیف فردی و گروهی، میزان فعالیت، خلاقیت، تلاش و ابتکار صورت می گیرد.

در این پژوهش به این مساله که: اهداف ارزشیابی تکوینی از دیدگاه معلمان تا چه میزان تحقق یافته و همچنین تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی پایانی چگونه است، پرداخته شده است.

1. Diagnostic evaluation
2. Formative evaluation
3. Summative evaluation

اهمیت و ضرورت پژوهش:

صاحب‌نظران آموزشی سنجش و ارزشیابی را به عنوان یک عنصر بنیادی برای اصلاح مدارس و بهبود آموزش معلمان و یادگیری دانش آموزان در نظر می‌گیرند (شریفی، ۱۳۸۳).

آخرین فعالیت معلم در فرایند آموزشی، ارزشیابی است. در این فعالیت، معلم با استفاده از روشها و فنون مختلف اندازه‌گیری و ارزشیابی، بازده یادگیری دانش آموزان و دانشجویان را مورد سنجش قرار داده و میزان موفقیت آنان را در نیل به هدفهای آموزشی تعیین می‌نماید. همچنین معلم با انجام این کار، میزان موفقیت و شکست خود را در پیاده کردن مراحل مختلف طرح آموزشی تعیین می‌کند (اکبری، ابوالقاسمی، توزنده جانی، ۱۳۸۱).

براساس دیدگاههای جدید در مورد ارزشیابی، یکی از اهداف اصلی ارزشیابی، اصلاح کاستی‌ها، از بین بردن نواقص، تغییر روشهای تدریس و کنترل و اصلاح رفتار است (افروز، ۱۳۷۹). این نوع ارزشیابی که به منظور دستیابی به هدفهای ذکر شده صورت می‌گیرد، ارزشیابی تکوینی نام دارد. اهداف و پیامدهای مهم این ارزشیابی سبب شده است که آموزش و پرورش ایران در سالهای اخیر به آن توجه خاصی معطوف داشته، و از آن در سیستم ارزشیابی مدارس استفاده کند. از آنجا که موضوع ارزشیابی تکوینی در نظام آموزش و پرورش ایران موضوعی جدید است، تحقیقات کافی در این زمینه صورت نگرفته است. بنابراین ضرورت تحقیق در این زمینه به خوبی احساس می‌شود.

همچنین موارد زیر اهمیت آزمونهای تکوینی را به خوبی روشن می‌کند:

۱- این نوع ارزشیابی بازخورد مناسبی به معلم می‌دهد تا بتواند فعالیتهای را طرح کند که با سطح

توانایی‌های فراگیران تناسب داشته باشد.

۲- به طور طبیعی نوع عملکرد دانش آموزان در فعالیتهای گوناگون یکسان نیست و به همین دلیل معلم باید بطور منظم دانش آموزان را در فعالیتهای گوناگون زیر نظر بگیرد تا عواملی که مانع پیشرفت شان است، را شناسایی کند.

۳- معلم خود در یک فرایند تجربه اندوزی قرار می گیرد. از طریق این نوع ارزشیابی ها معلم می تواند علایق دانش آموزان را شناسایی کند.

۴- از طریق ارزشیابی های متفاوتی که معلم انجام می دهد و یادداشتهایی که برمی دارد اطلاعات کافی برای سنجش یکایک دانش آموزان را جمع آوری می کند.

با توجه به موارد بالا بدون تردید انجام پژوهش حاضر که به هدف بررسی میزان تحقق اهداف ارزشیابی تکوینی از دیدگاه معلمان و تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی پایانی صورت گرفته است می تواند منجر به ارائه نظرات جدید در مورد سودمندی یا عدم سودمندی ارزشیابی تکوینی و تاثیر روشهای آن، گردد.

اهداف پژوهش:

هدف کلی:

بررسی دیدگاه معلمان نسبت به میزان تحقق اهداف ارزشیابی تکوینی و تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی در دانش آموزان پسر پایه سوم متوسطه شهرستان بیرجند در سال تحصیلی ۸۶-۸۷

اهداف جزئی:

- ۱- تعیین میزان تحقق اهداف ارزشیابی تکوینی از دیدگاه معلمان.
- ۲- تعیین رابطه بین نمرات ارزشیابی تکوینی شفاهی و نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی.

۳- تعیین رابطه بین نمرات ارزشیابی تکوینی کتبی و نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی.

۴- تعیین میزان تاثیر گذاری روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی

پایانی درس روانشناسی.

سوالات پژوهش :

۱- از دیدگاه معلمان اهداف ارزشیابی تکوینی تا چه میزان تحقق یافته است؟

۲- آیا بین نمرات ارزشیابی تکوینی شفاهی و نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی رابطه ای

وجود دارد؟

۳- آیا بین نمرات ارزشیابی تکوینی کتبی و نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی رابطه ای

وجود دارد؟

۴- آیا بین میزان تاثیر گذاری روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی

پایانی درس روانشناسی تفاوت معناداری وجود دارد؟

متغیر های پژوهش:

متغیر مستقل :

در قسمت دوم این پژوهش یعنی تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی

پایانی درس روانشناسی، « روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی)»، نقش متغیر مستقل را دارند.

متغیر وابسته :

در قسمت دوم این پژوهش یعنی تاثیر روشهای ارزشیابی تکوینی (شفاهی و کتبی) بر نمرات ارزشیابی

پایانی درس روانشناسی، «نمرات ارزشیابی پایانی درس روانشناسی» نقش متغیر وابسته را ایفا می کنند.

متغیر کنترل:

پایه تحصیلی ، جنسیت، شاخه تحصیلی

تعاریف نظری و عملیاتی متغیرها :

تعاریف نظری:

ارزشیابی تکوینی:

ارزشیابی تکوینی، ارزشیابی است که به طور مستمر از نحوه مشارکت دانش آموزان در فعالیت یاددهی-یادگیری و به شیوه های گوناگون و با تکیه بر آزمونهای کتبی، شفاهی، عملی، بررسی تکالیف فردی و گروهی، فهرست مشاهده رفتار، میزان فعالیت، تلاش، ابتکار و خلاقیت انجام می گیرد و نمره این ارزشیابی در هر ماده درسی در هر سال تحصیلی در دو نوبت تعیین و منظور می شود (هیات اجرایی نظام آموزش متوسطه، ۱۳۷۹).

ارزشیابی تکوینی زمانی اجرا می شود که یادگیری هنوز در حال تکوین یا شکل گیری است. به همین دلیل به آن نام ارزشیابی تکوینی داده اند، بنابراین معلم با استفاده از ارزشیابی تکوینی می تواند در زمانی که هنوز یادگیری در جریان است و امکان رفع مشکلات یادگیری دانش آموزان و برطرف کردن نواقص روش آموزشی خود او میسر است، به انجام دادن چنین کاری اقدام کند. (سیف، ۱۳۸۳)

اهداف ارزشیابی تکوینی:

هدف از ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و دانشجویان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز تشخیص مشکلات روش آموزشی معلم در رابطه با هدفهای آموزشی است (سیف، ۱۳۸۳)

ارزشیابی تکوینی به منظور تقویت اعتماد به نفس، تحکیم آموخته های دانش آموز، آگاهی معلمان از نقاط قوت و ضعف درسی و نحوه عملکرد دانش آموز در فرایند یاددهی - یادگیری و پرورش روحیه تحقیق، تفکر، تلاش، ابتکار و فعالیت های گروهی، تدارک بازخورد مناسب به معلمان، دانش آموزان،